

**CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU
PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI**

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;

e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr.

1303/18.05.2024

Aprob,

Președinte

Dr. Emanuel-Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Casa de Tip Familial Sărmașu, localitatea Sărmașu, județul Mureș

Sumar:

Prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate efectuată la Casa de Tip Familial Sărmașu, localitatea Sărmașu, județul Mureș, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 8/2016, privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei.
- II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate.
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul președintelui Consiliului de monitorizare nr. 84/12.05.2025 a fost dispusă efectuarea unei vizite de monitorizare, în data de 13.05.2025 la Casa de Tip Familial Sărmașu, localitatea Sărmașu, județul Mureș, denumit în continuare "casa".

Vizita a avut ca scop monitorizarea/examinarea respectării exercitării drepturilor persoanelor cu dizabilități asistate în centru, conform Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD).

Din echipa de vizită au făcut parte Clara Mica - inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, Morar Nadia Nicoleta - expert independent și Mitrică Liliana - expert independent, reprezentanți ai societății civile.

I. Constatările rezultate ca urmare a observațiilor directe și a actelor puse la dispoziție de către personalul centrului în urma vizitei efectuate.

Casa de Tip Familial, este o instituție publică fără personalitate juridică care asigură accesul persoanelor copiilor în funcție de nevoile individuale ale acestora.

Casa asigură servicii de cazare, hrană, cazarmament, echipament și condiții igienico sanitare necesare protecției speciale a copiilor, supraveghează starea de sănătate, asigură asistență medicală, îngrijire și supraveghere permanentă.

De asemenea, se asigură accesul la informare, socializare, inserție socio-profesională.

În urma verificării documentelor, a discuțiilor cu personalul și cu beneficiarii, se menține relația cu familia, se asigură terapii în măsură să satisfacă diversitatea cerințelor și preferințelor beneficiarilor, precum și activități de petrecere a timpului liber.

Casa deține licență de funcționare LF 0000353, eliberată de MMSS, valabilă până la data de 05.03.2030.

Au fost solicitate documentele necesare pentru furnizarea de servicii sociale în conformitate cu Legea nr. 197/2012, privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, coroborat cu H.G. 118/2014 Norme metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale.

Autorizație Sanitară de Funcționare sau, după caz, documentul prevăzut în procedura în vigoare privind reglementarea sanitară pentru funcționarea activităților cu risc pentru starea de sănătate a populației - Autorizație DSP.

Autorizație Sanitar Veterinară, pentru serviciile care asigură activități de preparare și distribuire a hranei.

Autorizație de Securitate la Incendiu sau, după caz, documentul care atestă faptul că nu se supune autonzării la incendiu.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, cu sediul în mun. Tîrgu Mureș, str. Trebely, nr. 7, județul Mureș, identificată prin CUI 9719809, este acreditată ca furnizor de servicii sociale din data de 23.04.2014, conform Certificatului de Acreditare Seria AF nr. 000504, eliberat de către MMFPSPV, în conformitate cu prevederile Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale și este autorizată să acorde servicii sociale.

Capacitatea serviciului social este de 9 beneficiari. La data vizitei, în centru se aflau prezenți 3 copii cu vârste cuprinse între 5-16 ani. 5 copii erau la școală, iar 1 copil se afla la mama sa.

Din cei 9 copii doar 2 au certificat de încadrare în grad de handicap. Unul dintre ei la momentul vizitei se afla la școală, iar celălalt copil, deși dosarul se afla în casă acesta era la mama sa, fără niciun act sau decizie din partea DGASPC, că poate sta acolo.

În ceea ce privește structura de personal a centrului, potrivit statului de funcții, aceasta cuprinde un număr total de 10 salariați, care asigură suportul uman în furnizarea serviciului social.

Pentru personalul existent sunt întocmite fișe de post și a fost efectuată evaluarea periodică a performanțelor.

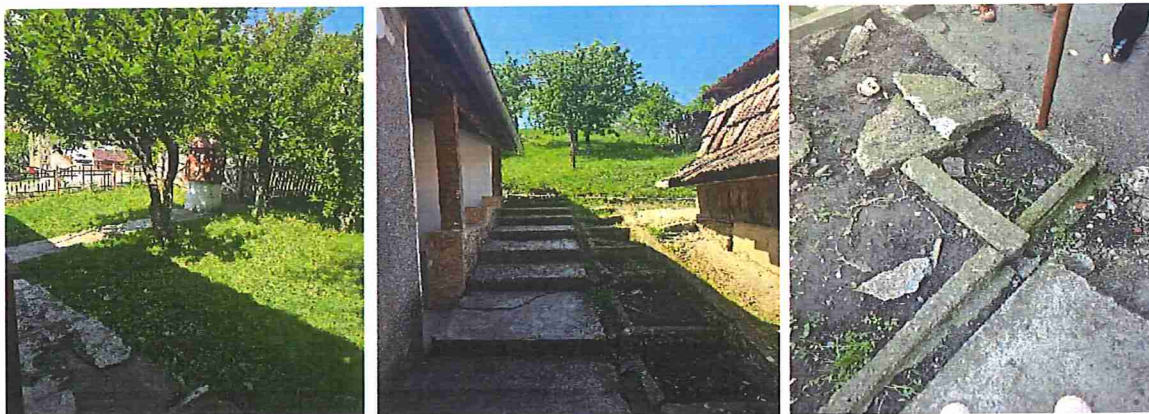

a) Accesibilitate, Mobilitate personală, Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitate

Casa, este situată în localitatea Sărmașu, județ Mureș, la o distanță 40 km de orașul Târgu Mureș.

Casa este împrejmuită de un gard care asigură vizibilitate în ambele sensuri iar intrarea principală în clădire se face prin intermediul unor scări. Casa nu dispune rampă de acces cu toate că majoritatea copiilor sunt deplasabili, un singur copil este nedepasabil, dar la momentul vizitei acesta se afla la domiciliul mamei sale.

Curte este spațioasă, însă acestea necesită îmbunătățiri și reparații, fiind identificate aspecte care împiedică facilitarea accesului beneficiarilor care se deplasează cu dificultate.

Spațiile interioare ale căsuței nu sunt prevăzute cu suport de tip mână curentă pentru asigurarea stabilității și ghidarea beneficiarilor, conform prevederilor legale în vigoare.

Grupurile sanitare nu sunt accesibilizate la niciunul din centrele vizitate.

Toate dormitoarele copiilor din toate căsuțe nu sunt mobilate corespunzător și adaptate nevoilor beneficiarilor.

În interiorul căsuței, nu există semne (săgeți direcționare) ușor de citit și de înțeles, cu scop de orientare și ghidare a beneficiarilor spre ieșirea din clădire precum și planuri de evacuare în caz de incendiu.

Art. 20. Mobilitate personală

Există mijloace de transport care asigură deplasare către și dinspre Târgu Mureș.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

La momentul vizitei, casa avea elaborată Ghidul beneficiarului și Carta beneficiarului iar drepturile beneficiarilor sunt cunoscute de personal.

În urma verificării registrelor existente la nivelul centrului s-a constatat că beneficiarii nu sunt informați cu privire la activitățile și serviciile oferite, la drepturile și obligațiile acestora, precum nici că aceste informații se furnizează de către personalul centrului într-un mod accesibil înțelegerii copiilor.

La data vizitei în casă nu s-a regăsit meniul săptămânal și nu a fost afișat la loc vizibil.

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

Casa nu are personalitate juridică, prin urmare, asistența de specialitate este asigurată, când este cazul, de serviciul juridic din cadrul DGASPC Mureș.

În cadrul vizitei s-au verificat dosarele celor 2 beneficiari care dețin certificate de încadrare în grad de handicap, ocazie cu care s-a constatat că aceștia au desemnat manager de caz și sunt efectuate demersuri privind reevaluarea situației familiale în vederea unei posibile reintegrări în familie/adopecție.

Serviciile sunt acordate în baza unui Contract pentru acordare de servicii sociale care are ca și obiect: cazarea, hrană, cazarmament, îmbrăcăminte, articole igienico-sanitare evaluarea nevoilor individuale și a situației personale, reevaluarea anuală sau ori de câte ori este nevoie activități de asistență și îngrijire personală, asistență medicală și de specialitate asistență/consiliere psihologică, servicii reabilitare funcțională, servicii de integrare/reintegrare, servicii pentru viață activă, servicii de petrecere a timpului liber, asistență adecvată în stare terminală sau în caz de deces.

Art. 13 Accesul la justiție

Asistența juridică a beneficiarilor din cadrul centrului, este asigurată, când este cazul, de către serviciul juridic din cadrul DGAPSC Mureș.

Dreptul la viață, Libertatea și siguranța persoanei, Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, Protejarea integrității persoanei (art. 10, 14, 15, 16, 17 din CDPD).

Art. 10 Dreptul de viață

De la înființarea căsuței până în prezent nu s-a înregistrat niciun deces.

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Accesul în centru se face printr-un spațiu de primire, neavând asigurată pază. În organigrama centrului nu sunt prevăzute servicii de pază. Casa beneficiază de sistem de monitorizare video a spațiilor comune exterioare și interioare.

Cei doi copii cu dizabilități din cadrul căsuței le este asigurată confidențialitatea informațiilor referitoare la datele personale, medicale și de reabilitare, existând proceduri în acest sens.

Porțile de acces în curte sunt încuiate.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant

Din discuțiile purtate cu personalul centrului a reieșit că la nivelul căsuței nu se practică contenționarea fizică. Situațiile de conflict se gestionează de către asistentul medical, educator și psiholog în zilele în care acesta este prezent în casă.

Conform procedurilor interne care se aplică și din declarațiile personalului reiese că în cazurile de agitație, agresiune/autoagresiune, se apelează Serviciul de Urgență 112.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

Echipa de monitorizare nu a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii au fost exploatați sau au fost supuși unor acte de violență sau abuz.

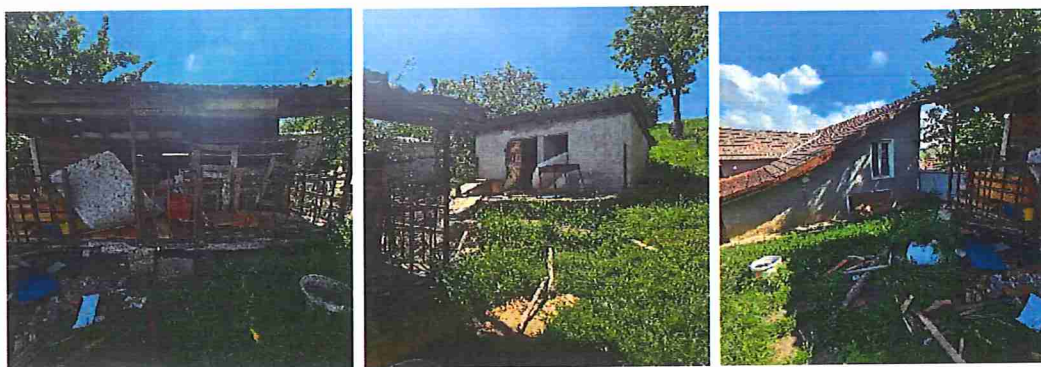
Există procedura operațională privind protecția împotriva neglijării, exploatării, violenței și abuzului cât și împotriva torturii și tratamentelor crude, inumane sau degradante. La nivelul centrului există Registrul de evidență a cazurilor de neglijare, exploatare, violență și abuz. Acesta nu are însemnări.

Situațiile de conflict se gestionează de către asistentul medical, educator și psiholog, acesta fiind solicitat ori de câte ori este nevoie. În situația în care aceștia nu pot gestiona situația prin mediere, consiliere sau îndepărtarea agresorului, după caz, se izolează beneficiarul agresiv și se contactează serviciul de urgență 112.

S-a constatat că personalul (șeful centrului, personalul de specialitate și cel de îngrijire) cunoaște situațiile care declanșează crize comportamentale ale persoanelor ocrotite în centru și evită provocarea disconfortului declanșator al acestor situații la beneficiarii rezidenți. Izbucnirile care pot constitui începutul unei crize comportamentale sunt gestionate imediat, prin manifestarea unui comportament verbal liniștitor și manifestarea afecțiunii față de beneficiari, pentru detensionarea stării de nervozitate sau agitație a acestora.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

În curte au fost identificate elemente care ar putea să pună în pericol viața sau integritatea beneficiarilor.

Libertatea de mișcare și cetățenia, Viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), Abilitare și reabilitare, Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertatea de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare toți beneficiarii aveau emise acte de identitate valabile (Certificat de naștere și Certificat de încadrare într-un grad de handicap).

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

La nivelul căsuței există o procedură privind acordarea asistenței și suportului pentru viață independentă.

Toți beneficiarii au desemnat un manager de caz, dispozițiile de numire a acestora regăsindu-se în copie la dosarele de caz.

Din documentele puse la dispoziție, echipa de monitorizare a constatat că beneficiarii au acces limitat la servicii de suport necesare vieții și reintegrării în comunitate. La nivelul casei, beneficiarii au asigurată asistență personală necesară vieții și integrării în comunitate, prin intermediul echipei multidisciplinară formată din: asistent social, medic, psiholog, însă la dosarele acestora nu s-au regăsit documente justificative care să ateste modul în care le este facilitată integrarea în comunitate.

Prin intermediul managerului de caz se încearcă, acolo unde este posibil, menținerea legăturii și contactul copiilor cu familia restrânsă sau extinsă. În dosarele beneficiarilor există documente care relevă încercarea de a lua legătura cu rudele beneficiarilor.

Echipa de monitorizare a constatat că, la nivelul căsuței nu s-a respectat recomandarea de includere a copiilor într-o grupă care să țină cont de vârsta acestora iar diferența de vârstă dintre copiii să nu fie mai mare de 3 - 4 ani, cu excepția fraților.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

La dosarele beneficiarilor au fost regăsite PIS, întocmite de fiecare specialist pe următoarele domenii de intervenție: educație, sănătate, kinetoterapie, deprinderi de viață independentă, recreere, socializare și petrecerea timpului liber, menținerea legăturii cu familia/alte persoane cu care copilul a dezvoltat legături de atașament, integrare/reintegrare a copilului în familia naturală/extinsă, dezvoltare/reabilitare în plan psihoemoțional și comportamental.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

În urma vizitei de monitorizare s-a constatat că participarea beneficiarilor din cadrul căsuței la activități culturale, activități recreative, activități privind implicarea beneficiarilor în viața socială și civică a comunității este limitată. Nu au fost puse la dispoziția echipei de monitorizare rapoarte de activități alături de alte documente justificative precum poze, înregistrări, premii, diplome, trofee etc., din care să rezulte participarea acestora la excursii, concursuri/activități sportive, activități culturale, spectacole etc.

Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

Beneficiarilor le este asigurată confidențialitatea datelor cu caracter personal, medical și de reabilitare, conform procedurii prevăzute de legislația în vigoare.

Educație (art. 24 CDPD)

La data vizitei niciunul dintre beneficiari nu urma o formă de învățământ, având în vedere dizabilitățile grave pe care le au.

Sănătate (art. 25 din CDPD)

Cei doi beneficiari sunt înscriși la medic de familie. Beneficiarii au analizele medicale făcute în ultimul an și sunt atașate la dosarele fiecăruia. Din declarațiile personalului a reieșit faptul că analizele medicale sunt efectuate ori de câte ori este nevoie, la recomandarea medicilor specialiști.

Fiecare beneficiar are inclusă la dosar fișa de monitorizare a stării de sănătate, care este actualizată permanent și care conține: evidența internărilor, tratamentelor, imunizărilor, accidentelor, situații deosebite, medicația administrată la recomandarea medicilor specialiști, precum și oricare situație medicală în care beneficiarii sunt implicați, măsurile luate în caz de agitație psihomotorie, labilitate emoțională, agresivitate. Toate aceste situații sunt consemnate în rapoartele de tură ale asistenților medicali.

Administrarea medicației se face de către asistentul medical de tură, în baza recomandărilor medicului și este specificată în fișele beneficiarilor. Centrul asigură asistență medicală permanentă prin intermediul asistentelor medicale.

Standarde de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Parte din casa în care sunt cazați beneficiarii se află în stare de degradare, curtea nu este amenajată în mod corespunzător pentru activități și relaxare.

Nu toate obiectele de cazarmament erau curate și nedegradate, existând saltele ușor degradate și cu ușoare urme de mizerie.

Mobila, paturile și ușile din dormitoare erau deteriorate astfel că nu era asigurat confortul optim al beneficiarilor.

Casa dispune de sistem de alimentare cu apă de uz menajer și apă potabilă și sisteme de încălzire a apei calde menajere (centrală termică pe gaz), instalațiile sanitare și electrice funcționale.

Spațiile interioare din cadrul căsuței beneficiază atât de lumină naturală cât și de lumină artificială.

Casa are amenajată o bucătărie proprie unde se gătește.

La momentul vizitei echipa de monitorizare a găsit într-un frigider alimente expirate congelate și fără termenul de expirare. De asemenea a mai constatat că multe produse lactate, lapte și brânză erau congelate și a solicitat ANPC-ul și DSP-ul.

În urma verificărilor ce către cele 2 instituții au fost ridicate și distruse alimentele expirate și amendarea căsuței.

În casă, condițiile de viață și îngrijire nu corespund standardelor legale.

În casă există doar un grup sanitar pentru beneficiari, care nu este adaptat nevoilor speciale pentru copiii cu dizabilități.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei efectuate la Casa de Tip Familial Miercurea Nirajului, localitatea Miercurea Nirajului, județ Mureș, echipa de vizitare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

Art. 9 Accesibilitate

- Accesibilizarea mediului fizic conform standardelor la intrarea în centru și în spațiile comune: intrare, holuri și grup sanitare.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

- Reevaluarea periodică a celor doi copii care au certificat de încadrare în grad de handicap din punct de vedere al dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale, a modului în care acesta este îngrijit și a împrejurărilor care au stat la baza instituirii măsurii de protecție specială, în vederea reintegrării în familie/adoptie, după caz.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

- Asigurarea condițiilor optime pentru dezvoltarea/menținerea autonomiei și a potențialului celor 2 beneficiari prin asigurarea unor servicii personalizate de dezvoltare sau menținere a potențialului funcțional, prin evaluarea corectă a abilităților/activităților/nevoilor individuale ale beneficiarilor din cadrul centrului.

- Monitorizarea evoluției dezvoltării celor 2 copii și întocmirea documentelor în vederea evaluării intervenției/activităților realizate, analizării rezultatelor și revizuirii obiectivelor, după caz.
- Participarea personalului la cursuri de perfecționare continuă în specialitate/domeniul de activitate, pentru a putea identifica și răspunde nevoilor persoanelor cu dizabilități.

Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

- Amenajarea unui spațiu în curte destinat activităților recreative pentru copii.
- Participarea la evenimente în comunitate.

Art. 28 Standarde de viață și de protecție socială adecvate

- Repararea/înlocuirea elementelor de mobilier uzate, acolo unde este cazul.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișează pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are incluse planșe foto în care rezultă cele consemnate în acesta.

Inspector de monitorizare - Mica Clara

Expert independent - Morar Nadia - Nicoleta

Expert independent - Mitrică Liliana